

Lausunto / Siilinjärven pohjavesialueiden suojelusuunnitelmien päivittäminen

Kaupunkirakennelautakunta 12.06.2024 § 105
3907/00.04.01/2024

Valmistelijat / lisätiedot:
vesihuoltoinsinööri Päivi Rissanen, puh. 044 718 5303
suunnitteluinsinööri Anna-Maria Tirkkonen, puh. 044 718 5332
kaupungininsinööri Ismo Heikkinen, puh. 044 718 5656
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

kaupungininsinööri Ismo Heikkinen

Kaupunkirakennelautakunnalle esitetään, että Kuopion kaupunki antaa lausuntonaan seuraavaa:

Suunnitelmaa ei ole tehty tarpeeksi tiiviissä yhteistyössä Kuopion kaupungin kanssa. Kuntien rajakohdissa, kuten Käärmelahdessa, olisi ollut hyvä olla yhteydessä Kuopion kaupunkiin yhteiskohtien suunnittelun varmistamiseksi.

Siilinjärven kunta tekee pohjavesialueiden suojelusuunnitelmasta vain Siilinjärven kunnan aluetta koskevan päätöksen. Kuopion kaupungin alueella ovat voimassa vain Kuopion kaupungin hyväksymät pohjavesialueiden suojelusuunnitelmat. Siilinjärven kunnan pohjavesialueiden suojelusuunnitelman yleinen osa ja alueraportit, erityisesti Harjamäki-Käärmelahti alueella, eivät ole siis voimassa Kuopiossa. Tämä seikka tulee tuoda ilmi selkeästi sekä Siilinjärven kunnan pohjavesialueiden yleisessä osassa että Harjamäki-Käärmelahti aluekohtaisessa raportissa. Kuopion kaupungin alueella tulee noudattaa Kuopion kaupungin kulloinkin voimassa olevia kunnallisia määräyksiä, kuten ympäristönsuojelu-, jätehuolto ja kaavamääräyksiä sekä rakennusjärjestystä sekä huomioida Kuopion alueelle laadittuja pohjavesialueiden suojelusuunnitelmia.

Pohjavesialueista Harjamäki-Käärmelahti-niminen pohjavesialue sijaitsee sekä Kuopion kaupungin (entisen Maaningan kunnan) että Siilinjärven kunnan alueilla. Kyseisen pohjavesialueen pääsijaintikunta on Kuopio. Kuopion kaupungin alueella sijaitsevien pohjavesialueiden suojelusuunnitelma on hyväksytty Kuopion kaupunginhallituksessa 11.1.2016. Kuopion kaupungin pohjavesialueiden suojelusuunnitelma koostuu yleisestä osasta ja aluekohtaisista suojelusuunnitelmista. Vuonna 2016 tehtyyn päätökseen on kirjattu, että Maaningan pohjavesialueiden suojelusuunnitelmat on hyväksytty Maaningan kunnanvaltuustossa 19.12.2013 ja että suunnitelmia ei ole muutettu Kuopion mallin mukaiseksi. Kuopion pohjavesialueiden suojelusuunnitelmien yleistä osaa noudatetaan kuitenkin soveltuvien osin myös Maaningan pohjavesialueilla. Kuopion kaupungin puolella on siis voimassa Maaningan kunnan aikana hyväksytty aluekohtainen Harjamäki-Käärmelahti pohjavesialueen suojelusuunnitelma.

Harjamäki-Käärmelahden pohjavesialueella sijaitsee vedenottamo. Pohjaveden päävirtaussuunta pohjavesialueella on idästä länteen, eli Siilinjärveltä Maaningan suuntaan. Harjamäki-Käärmelahden pohjavesialueen vedenottamo sijaitsee Kuopion kaupungin puolella. Siilinjärven kunnan alueella tehtävät toimenpiteet voivat vaikuttaa pohjaveden määrälliseen ja/tai laadulliseen tilaan myös Kuopion kaupungin puolella Maaningalla sijaitsevaan pohjavesialueeseen

ja vedenottamoon. Harjamäki-Käärmelahden pohjavesialueella tulisi tämän vuoksi noudattaa pohjaveden määrälliseen ja/tai laadulliseen tilaan vaikuttavien tekijöiden osalta Kuopion kaupungin ympäristönsuojelumääräyksiä tai rakennusjärjestyksen määräyksiä silloin, kun Kuopion kaupungin antamat määräykset ovat tiukempia kuin Siilinjärven kunnan mahdolliset tulevat ympäristönsuojelumääräykset.

Kuopion kaupungin ympäristönsuojelumääräykset tulisi kirjata Harjamäki-Käärmelahti aluekohtaiseen raporttiin, varsinkin jos Siilinjärven kunnan valmistelussa olevat ympäristönsuojelumääräykset ovat erilaiset.

Yleinen osa

Yleissä osassa tulee tuoda selkeästi ilmi, että raportissa käsitellään vain Siilinjärven kunnan pohjavesialueen suojeluun liittyviä asioita. Kuopion kaupungin asiat on käsitelty Kuopion pohjavesialueiden suojelusuunnitelmissa.

Harjamäki-Käärmelahti raportti:

Raportissa voisi olla karttaotteet maakuntakaavoista ja yleiskaavoista.

Kappaleessa 2.3. Pohjavesialueen havaintoputket on maininta, että Harjamäki-Käärmelahti pohjavesialueella on lukitsemattomia havaintoputkia. Tämä on turvallisuusriski ja asia tulee saattaa välittömästi kuntoon, eli havaintoputkiin on asennettava lukot. Mikäli Kuopion alueella on lukitsemattomia havaintoputkia, tulee asiasta ottaa yhteyttä Kuopion kaupungin vesihuoltoinsinööriin. Taulukko 3 ja 4 ovat myös ei-julkisia, joita ei tule esittää julkisessa raportista.

Tekstistä tulisi mahdollisesti poistaa Kuopion puolen Harjamäki-Käärmelahden pohjavesialueella riskitekijämaininnat. Tekstissä voisi kuitenkin viitata tai mainita, että Kuopion puoleisen pohjavesialueen asiat on esitetty Kuopion kaupungin pohjavesialueiden suojelusuunnitelmassa. Alueraporttitekstissä on välillä mainintaa myös Kuopion puolen asioista, mutta ne voivat olla virheellisiä, tai puutteellisia. Lukijalle voi siis muodostua virheellinen kuva ko. pohjavesialueen riskitekijöistä. Esim. Kappale 3.2.1 "Kuopion kaupungin alueella on viemäriverkoston toiminta-alueella X kiinteistöä, joita ei ole liitetty Kuopion Veden viemäriverkoston ja X kiinteistöä viemäriverkoston toiminta-alueen ulkopuolella omalla jätevesijärjestelmällä." tai kappale 3.3.1. "Kuopion kaupungin puolella Käärmelahden kylässä voi olla maanalaisia öljysäiliöitä."

Lisäksi on hyvä huomioida, että taulukon 7 mukaiset tiedot Hamulan osuuskunnan kiinteistöpumppaamoista muodostavat henkilötietorekisterin, onko tietoja tarpeen esittää raportissa.

Kohdan 3.2. Toimenpiteet tulisi tekstiä täsmentää siten, että jäteveden linja- ja välipumppaamoiden saneerausten yhteydessä tulee rakentaa puuttuvat ylivuotoaltaat. Kiinteistökohtaisille pumppaamoille ylivuotoaltaiden rakentaminen voi muodostua kohtuuttomaksi.

Kappale 3.11.1. Hulevedet. Kuopion kaupungin alueella ei nykyään ole hulevesiverkoston toiminta-alueita. Kuopion osalta huleveden toiminta-alue on kumottu vuonna 2018.

Kappaleessa 3.15 Ilmastonmuutos ja muut riskitekijät on Varpaniemen ottamoina todettu tulvariskiselvityksen perusteella kuuluvan suuren riskin omaaviin

vedenottamoihin. Tälle alueelle yhtenä toimenpiteenä voisi olla, että mahdollinen rantaimetyminen tulvatilanteessa selvitetään esim. isotooppitutkimuksella.

Liitteet 3 ja 4 on julkisuuslain (621/1999) 24.7§:n mukaisesti ei-julkisia ja tarkoitettu vain viranomaiskäyttöön. Tämä tulisi merkitä selkeästi myös kyseisiin karttoihin. Lisäksi tulee huomioida, että kartta 4 voi olla osin virheellinen tai puutteellinen, koska siinä ei ole mahdollisesti esitetty Kuopion kaupungin puolen riskikohteita. Ottamon lähellä oleva nuoli myös tulisi poistaa, koska sillä osoitetaan suoraan ottamon sijainti. Myös kiinteistökohtaiset pumppaamoiden esitys kartalla ei ole välttämättä julkista tietoa. Suurempi riski pohjavesialueille ovat kiinteistöt, joilla jätevesien käsittely tehdään kiinteistökohtaisesti.

Kun Siilinjärven kunnan alueen pohjavesialueiden suojelusuunnitelma on hyväksytty, pyydämme ne toimittamaan tiedoksi Kuopion kaupungille.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Merkitään, että vesihuoltoinsinööri Päivi Rissänen poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen.

Selostus

Siilinjärven kunnan viranomaislautakunta on pyytänyt 23.5.2024 Kuopion kaupungilta lausuntoa Siilinjärven kunnan pohjavesialueiden suojelusuunnitelmaluonnoksesta. Lausuntoa pyydetään erityisesti Harjamäki-Käärmelahden suojelusuunnitelmasta, koska osa pohjavesialueesta ja pohjavesialueella oleva vedenottamo on Kuopion kaupungin alueella. Lausunto pyydetään antamaan 15.6.2024 mennessä ja toimittamaan sähköisesti osoitteella ymparistonsuojelu@siilinjarvi.fi. Suunnitelmien viranomaisversiot ovat lausuntopyynnön liitteenä ja julkiset versiot ovat nähtävissä kunnan kuulutuksissa kunnan verkkosivuilla.

Kuopion kaupungin lausunnon on valmistellut kunnallistekninen suunnittelu, joka vastaa vesihuollon järjestämisestä ja kehittämisestä. Kuopion ympäristönsuojeluviranomainen antaa suojelusuunnitelmasta oman lausunnon.

Vaikutusten arviointi

-

Liitteet